

Ár 2014, föstudaginn 12. september, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Elísabet Júlíusdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 58/2014**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 25. apríl 2014, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 23. apríl 2014. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 29. apríl 2014, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 27. maí 2014. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 27. maí 2014, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi, dagsettu 6. júní 2014. Athugasemdir sóknaraðila voru sendar varnaraðila með bréfi, dagsettu 6. júní 2014. Athugasemdir bárust frá varnaraðila með bréfi, dagsettu 11. júní 2014.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 12. september 2014.

II.

Málsatvik.

Þann 15. október 2004 sótti sóknaraðili um lán að fjárhæð kr. 11.000.000 í 30% USD, 10% GBP, 10% CHF, 10% JPY og 40% EUR. Setja átti fasteign sóknaraðila að A að veði á 5. veðrétti til tryggingar láninu.

Þann 15. október 2004 var „Veðskuldabréf í erlendum gjaldmiðlum. Húsnæðislán“, nr. X (nú XX), að fjárhæð USD 46.479, GBP 8.715, CHF 19.606, JPY 1.724.679 og EUR 50.491, að jafnvirði í íslenskum krónum þann 7. október 2004, 11.000.000, gefið út af sóknaraðila til varnaraðila. Fasteign sóknaraðila að A, var sett að veði á 5. veðrétti til tryggingar láninu.

Þann 26. mars 2009 sótti sóknaraðili um greiðslujöfnun fasteignaveðláns í erlendum og/eða innlendum gjaldmiðlum, vegna skuldabréfs nr. X.

Þann 28. mars 2009 var gerð skilmálabreyting á skuldabréfi nr. X. Eftirstöðvar lánsins voru tilgreindar USD 41.540,65, GBP 7.788,99, CHF 17.522,96, JPY 1.541.431,02 og EUR 45.126,29.

Sóknaraðila barst endurreikningur á láni nr. X, með viðmiðunardagsetningu 2. desember 2011. Staða láns fyrir endurútreikning var tilgreind kr. 16.755.118. Upphafleg fjárhæð láns var kr. 10.950.484, reiknaðir óverðtryggðir vextir Seðlabanka Íslands frá útborgunardegi voru kr. 13.856.073. Staða láns ef það hefði verið óverðtryggt frá upphafi var tilgreind kr. 24.806.456. Greitt inn á lán á lánstíma var kr. 6.657.124, reiknaðir vextir á greiðslur voru kr. 2.884.711. Ný staða láns eftir endurreikning var kr. 15.264.621. Breyting láns við endurreikning var kr. -1.490.497.

Þann 2. desember 2011 barst sóknaraðila skjal með yfirskriftinni: „*Tilkynning um skilmálabreytingu. Endurútreikningur erlends íbúðaláns samkvæmt ákvæðum laga um vexti og verðtryggingu nr. 38/2001, með síðari breytingum. Verðtryggt - Jafnar afborganir*“. Sóknaraðila var tilkynnt að lán hans nr. X hefði verið endurreiknað í samræmi við ákvæði laga nr. 151/2010 um breytingu á lögum nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu. Nýtt lánsnúmer var tilgreint XX.

Á árinu 2012 sendi sóknaraðili varnaraðila fyrirspurn varðandi lögmæti endurreiknings á láni nr. X, nú XX. Varnaraðili svaraði fyrirspurnum sóknaraðila með bréfi, dagsettu 4. apríl 2012. Taldi bankinn að ekki væru efni til að breyta endurreikningi eins og hann lægi fyrir. Í kjölfarið sendi sóknaraðili fyrirspurnir á stjórnarmann og stjórnarformann stjórnar varnaraðila, á Bankasýslu ríkisins, Neytendastofu og Fjármálaeftirlitið auk Sýslumannsins í Reykjavík.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 23. apríl 2014.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að lán hans nr. XX, sem varnaraðili gaf út einhliða, verði gert ógilt og að bankanum verði gert að semja við hann um skilmálabreytingar sem eru ásættanlegar fyrir báða aðila. Einnig krefst sóknaraðili þess að bankanum verði gert að aflýsa skjölum hjá sýslumanni og veðböndum skv. láni nr. X af A.

Sóknaraðili vísar til þess að þann 5. desember 2011 hafi varnaraðili gert einhliða skilmálabreytingu á láni nr. X. Lán nr. X sé veðskuldabréf í erlendum gjaldmiðlum sem síðar hafi verið talið ólögmætt. Í kjölfarið hafi varnaraðili sett sóknaraðila fjóra kosti sem sóknaraðili hafi ekki talið þjóna hagsmunum sínum og hafi ekki getað sæst við. Án þess að reyna að semja hafi bankinn breytt skilmálum lánsins einhliða, stofnað hið nýja lán nr. XX og byrjað að senda greiðsluseðla fyrir „nýju“ láni. Sóknaraðili kveðst aldrei hafa samþykkt eða skrifað undir hið „nýja“ skuldabréf, en hafi ávallt greitt alla greiðsluseðla vegna þess að hann vilji ekki lenda í vanskilum.

Sóknaraðili kveðst ósáttur við að varnaraðili hafi notast við hærri vexti við endurreikning en samið hafi verið um. Kveðst sóknaraðili ósáttur við það, þar sem hann telji að varnaraðili geti ekki breytt umsömdum vöxtum einhliða.

Sóknaraðili vísar til þess að í vissum tilvikum sé hægt að ógilda samninga eða víkja þeim til hliðar að hluta eða öllu leyti, t.d. ef samningsskilmálar séu óréttmætir, s.s. þegar samningurinn sé bersýnilega óhagkvæmur, ósanngjarn gagnvart neytanda eða raski til muna jafnvægi milli réttinda og skyldna samningsaðila neytanda í óhag, neytandi sé bundinn við samninginn óeðlilega lengi eða uppsögn ótímabundins samnings sé gerð óeðlilega erfið, samningi sé komið á með því að annar aðilinn sé

neyddur til þess, svik hafi verið viðhöfð eða bágindi, einfeldni eða fákunnátta annars manns hafi verið notuð til að koma á samningi eða það yrði talið ósanngjarnt eða andstætt góðri viðskiptavenju að bera samning fyrir sig. Ekki sé hægt að víkja samningi til hliðar einhliða heldur verði að semja um það eða leita aðstoðar úrskurðarnefndar eða dómstóla til að fá samningnum hnekk.

Sóknaraðili telur að þrátt fyrir að varnaraðila hafi verið skylt að hafa frumkvæði að því að breyta umræddu gengisláni hafi það ekki gefið bankanum heimild til að ráðstafa lánasamningnum einhliða, eins og bankanum henti án þess að ná sáttum við sóknaraðila. Hafi lánið verið lögmætt lán hver hafi þá verið tilgangurinn að breyta því einhliða.

Sóknaraðili vísar til þess að eins og hann skilji lög nr. 151/2010 hafi verið um að ræða almenna aðgerð til stuðnings heimilunum til lækkunar lána. Kveðst hann ekki geta tekið undir það að lánið sem hann hafi tekið að fjárhæð kr. 11.000.000 árið 2004 með um 3,5% föstum vöxtum sé óhagkvæmara en rúmlega kr. 18.000.000 nýtt verðtryggt lán, með allt öðrum vöxtum en hann hafi samið um. Kveðst sóknaraðili eiga eftir að sjá hvar og hvernig þessi vaxtalög geti tekið af honum samningsréttinn til að skuldbinda hann og fjölskyldu hans um ókomna tíð með þessu verðtryggða láni sem hann hafi aldrei skrifað undir og fái aldrei að vita hvað hann þurfi endanlega að greiða. Það sé einfaldlega ekki til að styðja heimilið til lækkunar lánsins.

Sóknaraðili vísar til þess varðandi veðréttinn á A samkvæmt greiðslufirliti varnaraðila, dags. 2. desember 2011 og kaupnótu sem gerð hafi verið í hans nafni 5. desember 2011 þá sé búið að greiða upp viðkomandi lán.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili byggir á því að endurreikningur og breyting á skilmálum húsnæðisláns sóknaraðila í erlendum gjaldmiðlum hafi farið fram samkvæmt fyrirmælum laga nr. 151/2010. Samkvæmt ákvæðum laganna hafi varnaraðila borið skylda til þess að hafa frumkvæði að því að framkvæma slíkan endurreikning og hafi í lögunum skýrlega verið mælt fyrir um hvaða lánskjör slík lán skyldu bera til framtíðar. Varnaraðili byggir á því að ekki sé um nýtt lán að ræða líkt og sóknaraðili haldi fram þó svo að auðkennum eða lánsnúmerum í kerfum varnaraðila hafi verið breytt samhliða breytingu á skilmálum lánsins. Beri þegar af þeim ástæðum að hafna öllum kröfum sóknaraðila.

Varnaraðili vísar til þess að lán sóknaraðila hafi verið lögmætt lán í erlendum myntum, sbr. dóma Hæstaréttar í málum nr. 524/2011, 446/2013 og 499/2013, ólíkt því sem sóknaraðili haldi fram í kvörtun sinni. Af því leiði að um endurreikning á húsnæðisláni sóknaraðila fari eftir ákvæðum laga nr. 151/2010. Sóknaraðili eigi hins vegar ekki lögvarða kröfu til annars konar útreiknings, sbr. t.d. hina svokölluðu „kvittanadóma“ í málum nr. 600/2011 og 464/2012, sökum þess að grundvallarforsenda dómanna hafi verið að lán hafi verið ólögmætt í upphafi og að gefnar hafi verið lokakvittanir fyrir „röngum“ greiðslum. Ekki sé unnt að ganga á réttindi sem ekki hafi myndast og lög nr. 151/2010 hafi gert ráð fyrir að lántakar gætu hafnað endurreikningi væri niðurstaða þeim óhagstæð.

Varnaraðili vísar til þess að lán sóknaraðila hafi verið endurreiknað þó svo að um lögmætt lán væri að ræða en samkvæmt ákvæðum laga nr. 151/2010 um breytingu á vaxtalögum hafi fjármálafyrirtækum verið gert skylt að endurreikna húsnæðislán

neytenda í erlendum myntum eftir þeirri aðferð sem löginn hafi mælt fyrir um óháð því hvort lánin teldust lögmæt eða ekki. Um hafi verið að ræða almenna aðgerð til stuðnings heimilunum og hafi löginn mælt fyrir um tiltekna útreikningsaðferð sem fjármálastofnunum hafi verið gert að beita til lækkunar lánanna. Löginn gangi raunar ekki út frá því að samþykki skuldara þurfi til slíkrar breytingar heldur segi að ef skilyrði bráðabirgðaákvæðisins séu uppfyllt, fari um „fram tíðarskilmála skuldbindingarinnar eftir því sem greini í 18. gr. laganna [um vexti og verðtryggingu nr. 38/2001]“.

Varnaraðili bendir á að hins vegar hafi hann við endurreikninginn boðið upp á nokkra valmöguleika um vexti til framtíðar sem hafi verið hagstæðari en þeir sem leiddu af lögum nr. 151/2010. Við val á slíkum leiðum hafi þurft að koma til útgáfu nýrra skuldaskjala. Væri ekkert valið hafi varnaraðila verið skylt að hafa frumkvæði að uppgjöri slíkra lána samkvæmt lögnum og það óháð því hvort skuldari hafi áður veitt skriflegt samþykki fyrir breytingunni. Varnaraðili hafi því ekkert val haft um það hvort farið yrði að ákvæðinu eða ekki. Þar sem sóknaraðili hafi kosið að þiggja ekki þá aðra valkosti sem varnaraðili hafi boðið upp á skyldi skv. lögum nr. 151/2010 fara eftir 18. gr. vaxtalaga nr. 38/2001, eins og henni hafi verið breytt með fyrrnefndu lögnum, þ.e. vexti skv. 4. gr. vaxtalaga, og svo hafi farið í raun, sbr. tilkynningu til sóknaraðila um skilmálabreytingu.

Varnaraðili bendir á að sóknaraðili hefði getað óskað eftir því að halda láninu óbreyttu í erlendum myntum hefði hann talið hin erlendu lánskjör hagkvæmari, en í þeirri niðurstöðu hefði falist að sú lækkun sem leiddi af endurreikningi skv. fyrirmælum laga nr. 151/2010 hefði ekki farið fram.

Varnaraðili byggir á því að um lögbundna skilmálabreytingu hafi verið að ræða og hafi ekki verið þörf á samþykki sóknaraðila fyrir þeirri breytingu. Vísað sé til dóms Hæstaréttar í máli nr. 207/2014 í þessu samhengi, en í forsendum héraðsdóms sé vísað til þess að fjármálafyrirtækjum hafi ekki verið heimilt annað en að láta framtíðarskilmála fara eftir 18. gr. vaxtalaga, enda lögbundið skv. bráðabirgðaákvæði X í vaxtalögum hvernig skuli fara með slíkar skuldbindingar. Beri því að hafna kröfum sóknaraðila sem byggir á því að hann hafi ekki undirritað eða samþykkt breytinguna. Varnaraðili vísar einnig til úrskurða héraðsdóms Reykjavíkur í málum nr. E-2766/2013 og E-3287/2013.

Varnaraðili ítrekar að ekki hafi verið um útgáfu á nýju láni að ræða heldur hafi skilmálum lánsins verið breytt eftir fyrirmælum laga nr. 151/2010 með skilmálabreytingu en við hana hafi skuldabréfið fengið nýtt númer í kerfum bankans. Skýrlega megi sjá af tilkynningu þeirri sem sóknaraðili hafi fengið senda að eingöngu sé um breytingu skilmála að ræða en ekki nýtt lán. Til stuðnings þess að breyting á lánsnúmerum í kerfum varnaraðila hafi ekki þá þýðingu að um nýtt lán sé að ræða vísar varnaraðili til dóms Hæstaréttar í máli nr. 207/2012, þar sem slíkum sjónarmiðum hafi alfarið verið hafnað.

Varnaraðili byggir á því að um sama lán sé að ræða og sömu veðheimild og sé skuldabréfið réttilega þinglýst á eign sóknaraðila. Óumdeilt sé að sóknaraðili skuldi varnaraðila enn þá samkvæmt skuldabréfinu og beri því að hafna kröfu sóknaraðila um að skuldabréfinu verði aflýst af fasteigninni að A. Sé sú krafa sóknaraðila auk þess örökstudd með öllu.

Varnaraðili bendir á að valdi skortur á undirritun sóknaraðila ógildingunni skilmálabreytingarinnar geti það ekki leitt til þess að ógilda ætti veðrétt varnaraðila eða að varnaraðili verði skyldur til einhvers annars konar skilmálabreytinga en skýrlega hafi verið mælt fyrir um í lögum nr. 151/2010. Kæmi til ógildingar

skilmálabreytingarinnar þá stæði enn þá gild skuldbinding sóknaraðila samkvæmt upphaflegum skilmálum skuldabréfs sem réttilega sé þinglýst á eign sóknaraðila.

Varnaraðili hafnar því að sóknaraðili hafi tekið „11 mkr. lán með um 3,5% föstum vöxtum“. Eins og skýrlega megi sjá á skuldabréfi sóknaraðila hafi verið um að ræða lán í fimm erlendum gjaldmiðlum, n.t.t. að fjárhæðum USD 46.479, GBP 8.715, CHF 19.606, JPY 1.724.679 og EUR 50.491, sem borið hafi breytilega LIBOR og EURIBOR vexti með 1,81% vaxtaálagi.

Varnaraðili áréttar að eftir endurreikning og færslu yfir í íslenskar krónur hafi höfuðstóll lánsins lækkað um jafnvirði kr. 1.490.497 og hafi eftirstöðvar lánsins eftir endurreikning verið kr. 15.264.621, en ekki kr. 18.000.000 eins og sóknaraðili hafi haldið fram.

Varnaraðili hafnar því alfarið að í kaupnótu og greiðsluyfirliti felist með einhverjum hætti kvittun fyrir uppgreiðslu á láninu. Þessi skjöl lýsi einvörðungu þeirri kerfisbreytingu sem átt hafi sér stað samhliða skilmálabreytingunni þegar lánið hafi verið fært yfir í íslenskar krónur í kerfum varnaraðila. Eins og skilmálabreytingin og upphafleg skjöl beri með sér sé um eitt og sama lánið að ræða og byggji veðréttur bankans á hinu umrædda skuldabréfi með síðari breytingum, þ.m.t. breytingu skv. tilkynningunni, dags. 2. desember 2011.

Varnaraðili krefst þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað á þeim forsendum að endurreikningur og skilmálabreyting lánsins hafi verið að lagaboði. Ekki hafi verið um nýtt lán að ræða og engin lagaskilyrði séu fyrir því að víkja beri veðrétti varnaraðila til hliðar.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að endurreikningi varnaraðila á skuldabréfi nr. C, skilmálabreytingu, dags. 2. desember 2011 og veðsetningu fasteignar sóknaraðila að A, skv. skuldabréfi nr. X.

Varnaraðili endurreiknaði umþrætt lán sóknaraðila á grundvelli ákvæðis X til bráðabirgða í lögum nr. 38/2001, sbr. lög nr. 151/2010, þann 2. desember 2011. Af orðalagi bráðabirgðaákvæðis X liggur ljóst fyrir að um uppgjör vegna ofgreiðslu og framtíðarskilmála skuldbindingar samkvæmt veðskuldabréfinu, skyldi fara eftir 18. gr. laga nr. 38/2001, eins og henni var breytt með lögum nr. 151/2010. Af skýru orðalagi ákvæðis X liggur einnig ljóst fyrir að aðilar höfðu ekki um þetta val og er í ákvæðinu jafnframt kveðið á um að lánveitanda, varnaraðila, bar að hafa frumkvæði að uppgjöri vegna lánsins, sem skyldi fara fram innan 90 daga frá gildistöku laganna.

Í athugasemdum við 3. gr. frumvarps að lögum nr. 151/2010, sem varð að bráðabirgðaákvæði X í lögum nr. 38/2001, kemur fram að „þúsundir samninga“ hafi þá verið í uppnámi og þörf hafi verið á „skýrum línunum varðandi uppgjör og úrvinnslu“. Enn hafi þá verið til meðferðar hjá dómstólum fjöldi mála varðandi álitamál um það hvaða form lánsskilmála teldust fela í sér ólögmetta gengistryggingu. Þá segir að með bráðabirgðaákvæði X sé lagt til, hvað varði húsnæðislán til neytenda, að ekki skuli skipta máli með hvaða hætti gengið hafi verið frá gerð skjala eða peningamillifærslum í tengslum við viðskiptin. Til að mynda eigi ekki að skipta máli hvort lán hafi verið veitt í formi veðskuldabréfs eða með lánsamningi. Ákvæðinu sé ætlað að ná til beggja samningsforma. Aðalatriðið sé hvort lán hafi farið til húsnæðiskaupa. Þá segir að ljóst sé að gengistryggð eða erlend lán til húsnæðiskaupa hafi verið kynnt sem ein og sama þjónustan og að almenningur hafi ekki haft tök á að hlutast til um gerð lánsskilmála. Fjölmörg dæmi séu um að þeir sem hafi farið í

bankana í nákvæmlega sömu erindagjörðum og í raun fengið sömu skilmála, eigi á hættu að vera flokkaðir annars vegar með gild erlend lán og hins vegar með lán með ógildri gengistryggingu. Enn fremur segir að málefnaleg rök séu fyrir því að jafna hlut þeirra einstaklinga sem hafi tekið lán í nákvæmlega sama tilgangi og hafi enga möguleika átt á því að verja sig né bregðast við þeirri gríðarlegu veikingu krónunnar sem þá hafi orðið síðustu tvö til þrjú árin. Þetta sé stórfellt almannaheillamál og „veigamikil jafnræðisrök“. Allt öðru máli gegni um þá sem tekið hafi lán í öðrum og fjölbreyttari tilgangi.

Framangreindar athugasemdir frumvarpsins taka af öll tvímæli um það að með bráðabirgðaákvæði X var lögfest að eins skyldi fara um húsnæðislán til neytenda hvort heldur þau teldust til lögmætra lána í erlendum gjaldmiðlum eða til lána í íslenskum krónum bundnum við gengi erlendra gjaldmiðla með ólögmætum hætti. Varnaraðila var því ekki heimilt að gera greinarmun þar á milli. Að uppfylltum skilyrðum ákvæðisins skyldi fara um uppgjör þessara lána, vegna ofgreiðslu og framtíðarskilmála skuldbindinga, eftir 18. gr. laga nr. 38/2001.

Ljóst er með vísan til framangreinds að umþrætt lán sóknaraðila var ekki endurreiknað sérstaklega á grundvelli þess að um ólögmætt gengistryggt lán væri að ræða heldur á grundvelli ákvæða laga nr. 38/2001. Verður því ekki fallist á með sóknaraðila að með breytingu á lánsnúmeri, skv. skjalinu „Tilkynning um skilmálabreytingu“, dags. 2. desember 2011, hafi verið um útgáfu nýs skuldabréfs að ræða, heldur einungis um endurreikning á grundvelli lagaskyldu. Í ljósi þess verður ekki fallist kröfu sóknaraðila um að lán nr. XX verði ógilt, enda er þar aðeins um að ræða nýtt númer sem varnaraðili gaf gildri skuldbindingu sóknaraðila um leið og hann framkvæmdi hinn lögboðna endurútreikning og hina lögboðnu breytingu á skilmálum hennar.

Við framangreindan endurreikning var miðað við vexti samkvæmt 4. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu, sbr. 18. gr. laga nr. 38/2001. Með vísan til rökstuðnings sóknaraðila fyrir kröfu sinni virðist m.a. í kröfunni felast að hann hafi lokið greiðslu vaxta fyrir liðna tíð og því hafi varnaraðila ekki verið heimilt að reikna vexti skv. 4. gr. laga nr. 38/2001, sbr. dóma Hæstaréttar í málum nr. 600/2011, 464/2012 og 50/2013.

Forsenda endurreiknings er að um ólögmætt gengistryggt lán hafi verið að ræða enda fer skuldbinding í erlendum gjaldmiðli ekki gegn ákvæðum 13. og 14. gr., sbr. 2. gr. laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu. Hefur Hæstiréttur kveðið upp dóma þar sem því er hafnað að gildar skuldbindingar sæti niðurfærslu með endurútreikningi á grundvelli umræddra laga.

Við úrlausn þess hvort um gilt lán í erlendum gjaldmiðlum hafi verið að ræða eða ólögmætt gengistryggt lán í íslenskum krónum er úrskurðarnefndin bundin af lögum og dómafordæmum í sambærilegum málum. Í samræmi við þau viðmið sem fram koma í nýlegum dómum Hæstaréttar á þessu sviði er fyrst að líta til heitis skuldabréfsins, en fyrirsögn þess er „Veðskuldabréf í erlendum gjaldmiðlum. Húsnæðislán“. Í öðru lagi að lánsfjárhæðin er samkvæmt orðalagi skuldabréfsins skýrlega tilgreind í erlendum gjaldmiðlum, sem sagt var að væri jafnvirði tiltekinnar fjárhæðar í íslenskum krónum. Í þriðja lagi eru vextir samkvæmt skuldabréfinu til samræmis við það að um erlent lán sé að ræða tilgreindir LIBOR og EURIBOR vextir. Form og efni skuldaskjalsins bar því ótvírætt með sér að um væri að ræða lán í hinum erlendu myntum, sbr. dóm Hæstaréttar í máli nr. 446/2013. Verður því lagt til grundvallar í samræmi við framangreint að um gilt lán í hinum erlendu gjaldmiðlum

hafi verið að ræða, sbr. einnig dóma Hæstaréttar í málum nr. 524/2011, 3/2013 og 127/2013.

Í ljósi framangreinds fékk sóknaraðili með ákvæðum laga nr. 151/2010 niðurfelldan hluta lögmæts erlends láns síns, sem honum hefði að öðrum kosti borið skylda til að greiða í samræmi við meginreglur samningaréttar um skuldbindingargildi samninga, enda lækkaði staða lánsins eftir endurreikning um kr. 1.490.497.

Með vísan til meginreglu samningaréttar um samningsfrelsi verður varnaraðili ekki þvingaður til að semja við sóknaraðila um skilmálabreytingar sem eru ásættanlegar fyrir báða aðila. Kröfu sóknaraðila þar að lútandi verður því að hafna. Áréttað skal að í málinu er ekki gerð krafa um að fallið verði frá umræddum endurreikningi þannig að upphaflegir skilmálar hins erlenda láns standi.

Sóknaraðili krefst þessi einnig að varnaraðili aflýsi skjölum hjá sýslumanni og veðböndum skv. láni nr. X af A.

Í 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki er fjallað um þau mál sem nefndin fjallar ekki um. Samkvæmt e-lið 6. gr. samþykktanna fjallar nefndin ekki um mál sem eru það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau séu ekki tæk til úrskurðar. Svo virðist sem sóknaraðili byggji þessa kröfu sína á hinni fyrri, þ.e. að ef fallist verður á málatilbúnað hans að öðru leyti, leiði það til brottfalls veðréttarins fyrir láni með hinu nýja lánsnúmeri.

Sóknaraðili færir annars engin rök fyrir framangreindri kröfu sinni. Af gögnum málsins verður ekki ráðið hver grundvöllur kröfunnar er eða á hvaða forsendum aflýsa ætti veðsetningu fasteignarinnar að A, skv. umþrættu skuldabréfi. Verður því ekki hjá því komist að vísa kröfu sóknaraðila þar að lútandi frá nefndinni, með vísan til e-liðar 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, um ógildingu skuldabréfs nr. XX er hafnað.

Kröfu sóknaraðila um að varnaraðila, F verði gert að semja við hann um skilmálabreytingar sem eru ásættanlegar fyrir báða aðila er hafnað.

Kröfu sóknaraðila um að varnaraðila verði gert að aflýsa skjölum hjá sýslumanni og veðböndum skv. láni nr. X af A, er vísað frá.

Reykjavík, 12. september 2014.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson
Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson
Elísabet Júlíusdóttir